

‘Wij denken in oplossingen in plaats van problemen’

Tekst Ronald Buitelaar

Scholen die een manier zoeken om de onderlinge omgang te verbeteren, kunnen terecht bij De Vreedzame School. Met dat programma kunnen ze bouwen aan sociale competenties en democratisch burgerschap. KlasseApart nam een kijkje bij De Horizon in Hengelo (OV), een school voor nieuwkomers. Hier wordt het programma gebruikt om leerlingen én ouders vertrouwd te maken met elkaar, het Nederlandse onderwijs en de Nederlandse samenleving.

Een grijze en koude woensdagmorgen. Op het plein van nieuwkomersschool De Horizon in Hengelo spelen jonge kinderen. Juf Christel staat te kleumen, maar verwelkomt het bezoek met een stralende glimlach en een uitgestoken hand. Ook binnen worden we hartelijk welkom geheten. Het springt in het oog en dat is precies wat het team en directeur Saskia van den Bos voor ogen stond toen de school ruim een jaar geleden vorm kreeg: ‘Wij willen dat iedereen zich op onze school welkom en veilig voelt.’ Een uitgangspunt dat nauw aansluit bij de beginselen van De Vreedzame School. Omdat Saskia naast schooldirecteur ook Vreedzame School-trainer is, was het team het snel eens: de nieuwkomersschool zou volgens de principes van De Vreedzame School gaan werken. Saskia: ‘Dat betekent dat het kind centraal staat in ons handelen, dat wij ons kwetsbaar opstellen en denken in oplossingen in plaats van problemen.’

Samenwerken

De klas van juf Christel en juf Pascale telt zo’n zestien leerlingen in de leeftijd van vier tot zes jaar. Het ene kind is net op school; het andere gaat al bijna naar het reguliere onderwijs. Dat gegeven speelt in elke klas. Saskia: ‘Welkom heten en afscheid nemen doen wij hier constant’. Christel verdeelt de klas in twee groepen en zet een doos met blokken neer. De kinderen leggen om beurten een blok neer zodat zij met elkaar een toren bouwen. Zo oefenen ze samenwerken en op je beurt wachten.

Conflict oplossen

Juf Marleen heeft met haar klas het speel-lokaal opgezocht, omdat daar voldoende ruimte is om een rollenspel te doen. Ibrahim, een leerling uit een andere klas, ‘tolkt’ voor leerling Aziz. Juf speelt een buurman die een bal in de tuin krijgt. Afwisselend krijgt ze te maken met een rood (ik ben boos), blauw (ik loop weg) en geel (ik bedenkt een oplossing) petje. Ibrahim's bijdrage zorgt ervoor dat de taalbarrière leerlingen niet belemmert. Zij zien én horen hoe hij met Aziz en de juf tot een oplossing voor de bal in de tuin komt.

Geel petje

In de klas van juf Judith staan even later zo’n zestien leerlingen van acht tot twaalf jaar in

een kring. Ze werpen elkaar een wereldbol toe, bedanken de ander, kijken elkaar aan en zeggen waar ze goed in zijn. Ook hier een oefenspel waarbij er van petje gewisseld wordt. Als het rode petje opgaat, weet de klas al wat er komen gaat. Er wordt gegniffeld, want een gespeelde ruzie is best grappig. Dat ze een echte ruzie minder leuk vinden, wordt duidelijk wanneer Saskia nadrukkelijk zegt dat rode petjes op De Horizon niet gewenst zijn: de groep knikt instemmend.

Ontplooiing

De inzet van het programma De Vreedzame School helpt De Horizon om een school te zijn waar kind, ouder en leerkracht gezien en

gehoord worden. Een ideale omgeving om tot ontplooiing te komen. Maar hoe zit het wanneer kind en ouder in het reguliere onderwijs een school treffen waar niet volgens deze principes wordt gewerkt? Saskia: ‘Dat kan wellicht even wennen zijn, maar ze hebben niet voor niets anderhalf jaar geleerd en geoefend. Zij kunnen daarmee omgaan.’

Democratische oefenplek

‘Kinderen leren van ouders en van een bij uitstek democratische oefenplek als de school wat democratisch gedrag inhoudt’, zegt Mirjam van der Ven, project-leider De Vreedzame School bij de CED-Groep. ‘Scholen die met De Vreedzame School werken, melden een afname van het aantal conflicten. Ook zien leerkrachten effect op het gedrag van hun leerlingen. Zij gedragen zich rustiger en verantwoordelijker, gaan respectvoller met elkaar om, houden zich beter aan afspraken, hebben minder conflicten, verwoorden zaken beter en laten zich beter aanspreken.’ De Vreedzame School is opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut en is erkend als ‘effectief op eerste aanwijzingen’.

www.devreedzameschool.nl

850 Vreedzame Scholen

Er zijn inmiddels 850 Vreedzame Scholen. De Vreedzame School leert kinderen:

- op een positieve manier met elkaar omgaan
- op een democratische manier beslissingen nemen
- constructief conflicten oplossen
- verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en voor de gemeenschap
- open staan voor verschillen tussen mensen.

Meer weten?

Mirjam van der Ven
devreedzameschool@cedgroep.nl
www.devreedzameschool.nl
[@vreedzameschool](https://www.instagram.com/vreedzameschool)

